

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Kamila Zacharz

Przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego

w sprawie **P. S.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na rozprawie w dniu 28 stycznia 2026 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 29 maja 2025 r., sygn. akt III K 218/25,

**uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie w przedmiocie
wydania wyroku łącznego, a kosztami procesu obciąża Skarb
Państwa.**

[J.J.]

Tomasz Artymiuk

Włodzimierz Wróbel

Marek Pietruszyński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem łącznym z dnia 29 maja 2025 r. (sygn. akt III K 218/25), na podstawie art. 91 § 2 k.k., połączył jednostkowe kary wymierzone skazanemu P. S. prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 20 lutego 2024 r. (sygn. akt II K 728/23), Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 3 września 2024 r. (sygn. akt III K 902/24) oraz Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 stycznia 2025 r. (sygn. akt III K 948/24), orzekając wobec niego karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w części dotyczącej wyroków: Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 14 sierpnia 2023 r. (sygn. akt II K 313/23), Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 22 kwietnia 2024 r. (sygn. akt II K 934/23) oraz Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 23 maja 2024 r. (sygn. akt II K 354/24).

Przedmiotowy wyrok łączny uprawomocnił się bez wniesienia środków odwoławczych.

Kasację od powyższego prawomocnego wyroku łącznego wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na niekorzyść skazanego P. S.. Skarżący zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiące bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na wydaniu w dniu 29 maja 2025 r. wyroku łącznego w sprawie o sygnaturze III K 218/25 i orzeczeniu kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności obejmującej skazania w sprawach o sygnaturach III K 902/24, III K 948/24 oraz II K 728/23, podczas gdy postępowanie w tym samym przedmiocie, co do tych samych wyroków tej samej osoby, zostało wcześniej zakończone wydaniem przez Sąd Rejonowy w Mikołowie w dniu 27 maja 2025 r. wyroku łącznego (sygn. akt II K 383/24), który uprawomocnił się w dniu 4 czerwca 2025 r. Podnosząc ten zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez Prokuratora Generalnego kasacja jest oczywiście zasadna, a stwierdzone uchybienie ma charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Analiza akt sprawy oraz zestawienie chronologii wydawanych rozstrzygnięć prowadzi do wniosku, że w dacie uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku w obrocie prawnym istniało już inne, wcześniej uprawomocnione orzeczenie, rozstrzygające w tym samym przedmiocie i wobec tej samej osoby.

Z ustaleń Sądu Najwyższego wynika, że postępowanie o wydanie wyroku łącznego przed Sądem Rejonowym w Rybniku (sygn. akt III K 218/25) toczyło się równolegle z postępowaniem przed Sądem Rejonowym w Mikołowie (sygn. akt II K 383/24). Choć wyrok w Rybniku zapadł w dniu 29 maja 2025 r., to dwa dni wcześniej, tj. 27 maja 2025 r., Sąd Rejonowy w Mikołowie wydał własny wyrok łączny, obejmujący nie tylko te same skazania, które stały się podstawą orzeczenia w Rybniku (III K 902/24, III K 948/24, II K 728/23), ale również dodatkowo karę wymierzoną w sprawie II K 19/25. Kluczowe znaczenie dla oceny wystąpienia ujemnej przesłanki procesowej ma jednak moment uprawomocnienia się obu orzeczeń. Wyrok Sądu Rejonowego w Mikołowie stał się prawomocny w dniu 4 czerwca 2025 r., natomiast wyrok Sądu Rejonowego w Rybniku uprawomocnił się dwa dni później – 6 czerwca 2025 r.

Wspomniana konfiguracja czasowa oznacza, że w dniu 6 czerwca 2025 r. w odniesieniu do skazanego P. S. zachodziła powaga rzeczy osądzonej (*res iudicata*). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli w obrocie prawnym pozostają dwa prawomocne wyroki łączne dotyczące tych samych jednostkowych skazań, wyrok, który uprawomocnił się później, dotknięty jest uchybieniem z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Nie ma przy tym znaczenia, że Sąd Rejonowy w Mikołowie orzekał w szerszej konfiguracji przedmiotowej. Skoro zatem węzeł kary łącznej dotyczący spraw III K 902/24, III K 948/24 oraz II K 728/23 został już prawomocnie ukształtowany orzeczeniem Sądu Rejonowego w Mikołowie z dniem 4 czerwca 2025 r., późniejsze uprawomocnienie się rozstrzygnięcia w tym samym zakresie przez Sąd w Rybniku doprowadziło do niedopuszczalnej w państwie prawa sytuacji funkcjonowania dwóch sprzecznych orzeczeń o karze łącznej.

Wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. obliguje Sąd Najwyższy do uchylenia dotkniętego wadą orzeczenia. Ponieważ przeszkoda procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej ma charakter trwały i nieusuwalny, jedynym prawnie możliwym rozstrzygnięciem jest uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i umorzenie postępowania w tym przedmiocie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[J.J.]

[r.g.]

Tomasz Artymiuk

Włodzimierz Wróbel

Marek Pietruszyński